

Riktlinjer för Radiohjälpens visselblåsartjänst

Inledning – vad är visselblåsning och varför är det viktigt?

Radiohjälpen strävar efter transparens i sitt arbete, både internt på det egna kansliet och i de projekt där Radiohjälpens medel används. Det är av största vikt att eventuella oegentligheter fångas upp och här har allmänheten, våra medarbetare samt de som samarbetar med Radiohjälpen en nyckelroll.

Radiohjälpens visselblåsartjänst erbjuder en möjlighet att konfidentiellt kommunicera misstankar om oegentligheter. Tjänsten är viktig för att minska risker och för att upprätthålla förtroendet för vår verksamhet genom att vi kan upptäcka och åtgärda misstänkta oegentligheter i ett tidigt skede.

Visselblåsarmeddelanden kan lämnas öppet eller anonymt.

Syftet med dessa riktlinjer är att uppmuntra allmänhet, medarbetare och eventuellt samarbetspartners att kommunicera misstänkta oegentligheter utan risk för repressalier, och att säkerställa en adekvat utredningsprocess.

Visselblåsartjänsten kan användas för att uppmärksamma oss om allvarliga risker, som kan skada individer, vår organisation, samhället eller miljön, såsom:

”bokföring, intern bokföringskontroll, revision, bekämpande av mutor, brottslighet inom bank- och finansväsen, eller andra allvarliga oegentligheter som rör bolagets eller koncernens vitala intressen eller enskildas liv och hälsa, som till exempel allvarliga miljöbrott, stora brister i säkerheten på arbetsplatsen och mycket allvarliga former av diskriminering och trakasserier.” Datainspektionens vägledning för bolag om ansvaret för personuppgifter som hanteras i system för whistleblowing.

Ärenden såsom missnöje på arbetsplatsen eller relaterade frågor ska tas upp med Radiohjälpens generalsekreterare, eftersom dessa frågor inte kan behandlas som visselblåsarärenden.

En person som skickar ett meddelande genom visselblåsartjänsten behöver inte ha bevis för sin misstanke. Inga anklagelser får dock göras med skadligt uppsåt eller med vetskap om att anklagelsen är falsk.

Visselblåsning i Sverige: Enligt lag kan vi vid misstanke om lagöverträdelse endast behandla personuppgifter som avser personer i nyckelpositioner eller i ledande ställning.

Hur kan jag anmäla misstänkta oegentligheter?

Externa misstankar (dvs misstanke mot en i relation till Radiohjälpen extern part)

Alternativ 1: Kommunicera anonymt genom visselblåsarkanalerna:

<https://report.whistleb.com/sv/radiohjalpen>

Alternativ 2: Kontakta Radiohjälpens generalsekreterare eller controller.

Interna misstankar (dvs misstanke mot anställd på Radiohjälpen eller mot ledamot i Radiohjälpens styrelse)

Alternativ 1: Kommunicera anonymt genom visselblåsarkanalerna:

<https://report.whistleb.com/sv/radiohjalpen>

Incidentrapportering i av Radiohjälpen finansierade projekt sker till den Internationella programhandläggaren eller generalsekreteraren, se separata riktlinjer.

Vi uppmuntrar en person som delger sin misstanke att vara öppen med sin identitet. Hanteringen av inkomna meddelanden är konfidentiell. Om en person föredrar att vara anonym erbjuds visselblåsarkanalerna för anonym kommunikation (Alternativ 1).

Visselblåsarkanalerna som möjliggör anonym kommunikation hanteras av WhistleB, en extern tjänsteleverantör. Alla meddelanden är krypterade. För att säkerställa anonymiteten sparar WhistleB inte IP adresser eller annan metadata, (dvs data som kan härledas till personen som skickat meddelandet). Personen som skickar ett meddelande förblir anonym även i en fortsatt dialog med de ansvariga för Radiohjälpens visselblåsartjänst.

Utredningsprocessen

Ansvariga för visselblåsartjänsten

Endast de personer som ansvarar för visselblåsartjänsten har åtkomst till meddelanden som inkommit genom visselblåsarkanalerna. Deras aktiviteter loggas och hanteringen är konfidentiell. Vid behov kan personer som tillför expertis inkluderas i utredningen. Dessa personer får tillgång till relevant data och förbinder sig till sekretess.

Om en person tar direktkontakt angående en farhåga med en medarbetare eller generalsekreteraren läggs meddelandet in i visselblåsarkanalerna och hanteras enligt dessa riktlinjer.

Mottagning av meddelanden

Vid mottagandet av ett meddelande beslutar WhistleB om meddelandet ska godkännas eller avvisas. Om meddelandet godkänns vidtas lämpliga åtgärder för utredning, se *Utredning* nedan.

De ansvariga för visselblåsartjänsten kan neka att ta emot ett meddelande om:

- meddelandet inte faller inom ramen för dessa Riktlinjer för visselblåsartjänsten,
- meddelandet inte har gjorts i god tro eller är illvilligt,
- det inte finns tillräcklig information för att utreda ärendet,
- ärendet som meddelandet berör redan har åtgärdats.

Om ett meddelande inte omfattas av dessa riktlinjer, bör de ansvariga för visselblåsartjänsten vidta lämpliga åtgärder för att få ärendet löst.

Lämna inte känsliga uppgifter om personer du nämner i ditt meddelande om det inte behövs för att förklara din misstanke.

Utredning

Samtliga visselblåsarmeddelanden behandlas seriöst och i enlighet med dessa riktlinjer.

Huvudansvarig för att utreda rapporterade fall av "extern" korruption åligger Radiohjälpens generalsekreterare. I utredningsgruppen av externa fall ingår även Radiohjälpens ekonom och vid behov även nationell eller internationell handläggare.

Huvudansvariga för att utreda rapporterade fall av "intern" korruption åligger i första hand en inom styrelsen särskild utredningsgrupp bestående av ordförande, vice ordförande samt i nuläget representanten från SVT programetik. Om misstanke om intern korruption rör någon av de två sistnämnda ska hen exkluderas från den särskilda utredningsgruppen. Om misstanke om intern korruption rör styrelseordförande eller hela styrelsen ska ärendet hanteras av SVT:s styrelseordförande samt Radiohjälpens generalsekreterare.

- Ingen av de ansvariga för tjänsten eller annan person som deltar i utredningsprocessen kommer att försöka identifiera visselblåsaren.

- De ansvariga för visselblåsartjänsten kan vid behov skicka uppföljningsfrågor genom visselblåsarkanalerna för kommunikation med en anonym visselblåsare.
- Ett meddelande utreds inte av någon som är berörd eller inblandad i ärendet.
- De ansvariga för visselblåsartjänsten beslutar när och hur ett visselblåsarmeddelande ska eskaleras.
- Visselblåsarmeddelanden hanteras konfidentiellt av alla som är involverade.

Skydd för visselblåsare som är öppen med sin identitet

En visselblåsare som uttrycker en genuin misstanke eller farhåga enligt dessa riktlinjer riskerar inte att förlora sitt jobb eller att drabbas av någon form av sanktioner eller personliga nackdelar till följd av sin anmälan. Det spelar ingen roll om misstanken visar sig vara felaktig, förutsatt att visselblåsaren har handlat i god tro.

Såvida det inte är olämpligt med hänsyn till den utpekades integritet och andra sekretessfrågor kommer en visselblåsare som väljer att uppge sin identitet att informeras om hur utredningen fortlöper.

I fall av misstänkt brott kommer visselblåsaren att informeras om att hans identitet kan komma att lämnas ut under domstolsförfarandet.

För visselblåsare i EU, som är öppna med sin identitet. När en person gör en anmälan bör personen lämna sitt samtycke till att hans personuppgifter får användas i utredningen, som sker i enlighet med dessa riktlinjer. En visselblåsare har rätt att få inkorrekt data korrigerad och att begära att data raderas permanent.

Skydd av, och information till, en person som pekas ut i ett visselblåsarmeddelande

Rättigheterna för de personer som pekas ut inom ramen för visselblåsartjänsten omfattas av relevant dataskyddslagstiftning. De utpekade har rätt att få tillgång till uppgifter om sig själv och kan kräva ändring eller radering av data om informationen är felaktig, ofullständig eller föråldrad.

Denna rättighet gäller med förbehåll för att detta leder till hinder för utredningen eller förstörelse av bevismaterial.

Radering av data

Persondata som inkluderats i visselblåsarmeddelanden och utredningsdokumentation ska raderas vid avslutad utredning, med undantag för om persondata bör sparas med hänvisning till annan relevant lagstiftning. Radering sker 30 dagar efter avslutad utredning.

Utredningsdokumentation och visselblåsarmeddelanden som arkiveras ska anonymiseras, de får inte innehålla personuppgifter genom vilka personer direkt eller indirekt kan identifieras.

Rättslig grund för riktlinjerna

Dessa riktlinjer är baserad på den svenska personuppgiftslagen, PUL och Datainspektionens vägledning för bolag om ansvaret för personuppgifter som hanteras i system för whistleblowing. DIFS 2010:1, samt den kommande europeiska Dataskyddsförordningen.

Överföring av personuppgifter utanför EES

All data lagras inom EU. Det finns ett generellt förbud mot överföring av personuppgifter från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) såvida inte särskilda bestämmelser om skydd för hantering av data kan garanteras.

Notera: Dessa riktlinjer omfattar inte eventuell överföring av personuppgifter från EES till aktörer utanför EES.